

Reactie Politie

De politie heeft verschillende klachten van partijen beoordeeld en dat heeft bij het klachtenbehandelteam van de politie tot het oordeel geleid dat er niet onzorgvuldig, niet onbekwaam en vrij van dubbele belangen is gehandeld in deze aanbesteding. Daarnaast is VIK gevraagd om een oordeel te vormen over deze aanbesteding waarvan de uitkomst is dat op grond van de ter beschikking staande informatie er geen reden was te adviseren om nader disciplinair onderzoek in te stellen. Er is dus geen aanleiding geweest om het aanbestedingsproces te stoppen.

De politie koopt jaarlijks voor 2,1 miljard in en is daarmee één van de grootste inkoopende organisaties binnen de overheid. Er is bij de politie geen aanbestedingsproject bekend waarbij de gunning als gevolg van een integriteitskwestie is ingetrokken dan wel als gevolg van een rechterlijke uitspraak op basis van integriteit schendingen nietig is verklaard.

Antwoord op de specifieke vragen

- 1.) *Hebben agent 1. en agent 2. voor de start van hun bedrijf Treatfirst B.V. 2016 – begin 2017 aan hun leidinggevenden kenbaar gemaakt dat ze van plan waren om naast hun politiewerkzaamheden een private onderneming te starten? Zo ja, wanneer?*

Antwoord op vraag 1

Ja, dat hebben zij gedaan. De oprichting van het bedrijf heeft in samenspraak met de leidinggevende plaatsgevonden. De gesprekken hierover hebben plaatsgevonden in de 2^e helft van 2016.

- 2.) *Hebben ze na de inschrijving bij de Kamer van Koophandel, het eigendom van deze onderneming gemeld? Zo ja, wanneer?*

Antwoord op vraag 2

Ja, de betrokken medewerkers hebben de leidinggevende hierover mondeling (in persoon) geïnformeerd. Dit heeft plaatsgevonden rond december 2016

- 3.) *Is daar door de politieleiding actief 'akkoord' op gegeven?*

Antwoord op vraag 3

Ja, akkoord is gegeven op een aanvraag nevenwerkzaamheden op 24 respectievelijk 27 januari 2017.

- 4.) *Het VIK concludeert n.a.v. de beoordeling van meerdere klachten van marktpartijen dat mogelijk sprake is van de schijn van belangenverstremgeling. Maar zien daar geen reden in om de aanbesteding 'on hold' of 'opnieuw uit te laten voeren'. Hoe verhoudt dat besluit zich, volgens de Politie, met Art. 2.4. van de Algemene Wet Bestuursrecht?*
- 5.) *Hoe verhoudt dat VIK-besluit zich, volgens de Politie, met de Aanbestedingswet 2012, Art 1.10b, Lid 1 & 2?*

Antwoord op 4 en 5

Artikel 2.4 van de ABW heeft betrekking op het zonder vooringenomenheid vervullen van de taak van het bestuursorgaan en het ervoor waken dat persoonlijke belangen de besluitvorming beïnvloeden. Artikel 1.10b in de Aanbestedingswet 2012 expliciteert dit voor aanbestedingstrajecten o.a. gericht op het voorkomen van bevoordeling en belangenconflicten en het vermijden van vervalsing van de mededinging. Met betrekking tot het punt van belangenconflicten staat de vraag centraal of bij de aanbesteding betrokken personeelsleden van de aanbestedende dienst of die invloed uit kunnen oefenen op het resultaat van de aanbestedingsprocedure, financiële, economische of persoonlijke belangen hebben die hun onpartijdigheid in het gedrang brengen.

Naar aanleiding van de twee (niet drie) ontvangen klachten die onder andere betrekking hadden op een bij de indieners van de klacht vermeend belangenconflict bij medewerkers van de politie is in hier in lijn met de Klachtenprocedure Inkoop en Aanbesteden Politie een Klachtenbehandelteam samengesteld uit medewerkers die niet betrokken was bij de uitvoering van deze aanbesteding. Het klachtenbehandelteam heeft de klacht(en) onderzocht en heeft (o.a.) het volgende geoordeeld:

- De aanbesteding is volgens de geldende regels voor aanbestedingen uitgevoerd, waarmee de kwaliteit en objectiviteit van aanbesteding zijn gewaarborgd.
- Het pakket van eisen was functioneel opgesteld. Ter illustratie en verduidelijking zijn de thans meest gebruikte producten tijdens een schouw getoond aan geïnteresseerde partijen die zich naar aanleiding van de publicatie van deze openbare aanbesteding op tenderned hebben aangemeld. In de aanbestedingsdocumenten stond expliciet aangegeven dat er geen sprake was van het enkel mogen aanbieden van de huidige producten. Andere producten dan de huidige mochten worden aangeboden en dat is ook daadwerkelijk gebeurt.
- Het programma van eisen is gereviewd door een grote groep deskundige collega's buiten het aanbestedingsteam en
- Het beoordelingsteam bestond uit circa 15 personen die individueel in staat zijn deskundig en onafhankelijk te handelen in het beoordelingsproces. Het klachtenbehandelteam heeft een nadere verificatie gedaan naar de achtergronden van meer dan 10 leden van dit team en is tot het oordeel gekomen dat ieder van hen de beoordeling met autonomie en deskundigheid kom uitvoeren.

Dat heeft bij het Klachtenbehandelteam tot het oordeel geleid dat er niet onzorgvuldig, niet onbekwaam en vrij van dubbele belangen is gehandeld in deze aanbesteding.

Het voorgaande neemt niet weg dat het Klachtenbehandelteam herkent dat het beeld heeft kunnen ontstaan van twee medewerkers met eigen belangen die participeren in de aanbesteding, omdat die zich met een eigen onderneming buiten de politie op de markt hebben bewogen. Het klachtenbehandelteam heeft vastgesteld dat de onderneming tot eind 2017 nauwelijks activiteiten heeft ontplooid en in de bedrijfsactiviteiten van deze onderneming geen aanwijzingen heeft gevonden van een eenzijdige verbintenis aan één leverancier in de markt. Ook na die tijd is nauwelijks omzet gerealiseerd. Gegeven het beeld dat heeft kunnen ontstaan over een mogelijk belangenconflict is VIK geconsulteerd met het verzoek op dit aspect mee te kijken en te adviseren. Hierbij zijn de twee klachtbrieven en de twee reacties hierop ter informatie aan VIK voorgelegd. In de brieven aan de klagers is dit abusievelijk aangeduid met de term onderzoek. Dit punt is ondertussen gerectificeerd.

Als reactie op deze consultatie heeft VIK aangegeven geen reden te zien te adviseren een disciplinair onderzoek in te stellen mits een aantal in de klachtenbrieven genoemde aspecten van een goede uitleg worden voorzien omdat zij anders (in onderlinge samenhang bezien) de schijn van belangenverstremgeling kunnen wekken. De door de klagers aangedragen aspecten op grond waarvan zou blijken dat sprake is geweest van belangenverstremgeling bleken in de context van het aanbestedingsrecht echter goed uitlegbaar te zijn zodat ook op basis van het advies van VIK geen aanleiding werd gezien meer onderzoek te verrichten dan dat het klachtenbehandelteam reeds had gedaan.

Op grond van de bevindingen is geen aanwijzing aangetroffen die erop duiden dat de betrokken medewerkers een financieel, economisch of persoonlijk belang hebben bij de uitkomst van deze aanbestedingsprocedure die hun onpartijdigheid in het gedrag heeft gebracht.

6.) *Hoe verhoudt dat VIK-besluit zich, volgens de Politie, met de Gedragscode Integriteit Rijk?*

Antwoord op vraag 6

De politie heeft een eigen beroepscode. (De gedragscode integriteit is niet van toepassing op de politie omdat de politie een zogenaemde Sui generis organisatie is die geen onderdeel uitmaakt van het Rijk.) Deze is weliswaar anders van opzet dan de gedragscode maar heeft dezelfde intenties en geeft in de bijbehorende themabladen handreikingen voor het omgaan met dilemma's waaronder thema's als nevenactiviteiten en zaken doen met leveranciers. De rode draad is dat "de politiemedewerker onafhankelijk is in zijn optreden en niet handelt uit eigen belang" De door de klagers aangedragen aspecten op grond waarvan zou blijken dat sprake is geweest van belangenverstrengeling bleken goed uitlegbaar te zijn.

Bovenop deze beroepscode heeft de politie ook een op www.politie.nl geplaatste "business etiquette voor zaken doen met de politie", waarbij niet alleen naar de markt wordt gekeken naar de rol van (potentiële) opdrachtnemers maar ook naar de eigen organisatie.

7.) Sinds 2010 zijn er minimaal zes aanbestedingen bij de politie niet volgens de regels verlopen onder andere vanwege integriteitskwesaties. Hoe verklaart de politie het feit dat het telkens niet lukt om de regels rond aanbestedingen goed na te leven?

Graag ontvang ik zo spoedig mogelijk een reactie van de politie op mijn vragen, maar uiterlijk vrijdag 29 november <12:00 uur.

Antwoord op vraag 7

De politie voert circa 300 grote verwervingstrajecten per jaar uit. Sinds 2010 zijn er dus ca. 2700 verwervingstrajecten uitgevoerd, om e.e.a. in perspectief te plaatsen. De politie koopt jaarlijks voor 2,1 miljard in en is daarmee één van de grootste inkoopende organisaties binnen de overheid.

De politie hecht veel waarde aan integriteit en transparantie. Als er een melding is dan wordt dat altijd onderzocht en maken we het resultaat openbaar. Belangenverstrengeling en beïnvloeding van besluitvormingsprocessen in verband met persoonlijke belangen wordt binnen de politie niet getolereerd.

In de afgelopen 3 jaar zijn 28 aanbestedingen onder de kantonrechter geweest in verband met een kort geding, waarbij slechts in één enkel geval de politie werd verzocht om met de eiser in gesprek te gaan om tot een vergelijk te komen. In alle andere gevallen is de politie volledig in het gelijk gesteld. Er is dan ook bij de politie geen aanbestedingsproject bekend waarbij de gunning als gevolg van een integriteitskwesatie is ingetrokken dan wel als gevolg van een rechterlijke uitspraak op basis van integriteit schendingen nietig is verklaard.

Daar waar in het verleden, voor de vorming van de Nationale Politie, integriteitskwesaties in de periferie van een aanbestedingsproces voorkwamen, is vastgesteld dat deze integriteitskwesaties niet van invloed zijn geweest op de uitkomst van het aanbestedingsproces. Daar waren overigens geen medewerkers bij betrokken die uitvoering gaven aan het inkoopproces dan wel een directe invloed hadden op de uitkomsten daarvan.

Wij nodigen u van harte uit om bij de dienst Verwerving van de politie langs te komen voor een uitgebreide toelichting van ons proces, dan wel om eens mee te lopen met een Europees aanbestedingsproces.